

vsemogočna, vsako svobodno gibanje zatrto, če ne trobi v Bismarkov rog. Italijani so do sedaj za 540 milijonov lir uropanega cerkvenega premoženja prodali in vendar so do ust zadolženi. Francoske katoličane zadela je velika zguba, Orleanski škof, slavni Dupanloup, je umrl 77 let star. — Angleži se resno pripravljajo na boj zoper Afganistan; če bodo tepeni, jim je tudi Indija v nevarnosti, da jo zgubijo. Turški sultan je 4000 vojakov iz Carigrada poslal v Skadar in 4000 v Mitrovico.

Bosna in Hercegovina. Zadnji boji z bosenskimi Turki bili so 6. 7. in 8. okt. celo blizu naše meje v kotu od meje do Une. Tukaj prebivajo sami mohamedanci, ki so se srđito branili, skoro vsi so ubiti; novine pravijo, da je tukaj teklo največ krvi, zlasti v gorah od Peči do Vranograca, Podorovega, Podzvizda in Kladaša; ko je že glavni boj prenehal, se je 300 divjakov v naše zagnalo, vsi so pali; da se misliti, da je tudi naših mnogo mrtvih in ranjenih. Sedaj je tudi ta pokrajina naša, vse vesnice in mesta so se udala, tudi Buzim, zibelj slavnih grofov Jelačićev; le trdnjavnica Kladaš tik avstrijske meje še se brani 1. bataljonu lovecev. Bosna in Hercegovina je naša. Nekaj časa se je govorilo, da pojdejo naši še letos dalje naprej v Turško do Mitrovice. To ni verjetno, kajti 13. okt. so svitli cesar domov spustili 44 bataljonov, 20 škadronov in 12 baterij, skup okoli 50.000 mož; tudi pri še ostalih regimentih se bodo stareji rezervisti poslali domov. Med temi, ki gredo domov je tudi naš 47. rezerv. reg. Hartung, 27. res. regiment Belgier, 9. in 27. bataljon lovecev, potem koroški reg. 7. Marojčič, tudi ogerški regimenti, pri katerih prekmurški Slovenci služijo: 48. 72. in 76. pridejo nazaj! Junake bomo z veseljem in gotovo tudi svečano doma sprejeli!

Za poduk in kratek čas.

Zasedenje Hercegovine.

III. Med številne junake slovenske krvi, ki so za osvobojenje jugoslovanskih svojih bratov izpod 400letnega krutega turškega jarma svoje življenje blagodušno žrtvovali, smemo v prvi vrsti postaviti, stotnika Ignacija Medveda, svojega štajerskega rojaka. Sveta reč, za katero je dušo izdehnil, nas tolaži o strašni smrti, katera ga je zadela. Rodil se je v Vojniku blizu Celja kot sin tamošnjega učitelja, jegova čestita mati še živi. Brihtni dečko je od očeta bil v Celje poslan, kder je latinske šole z dobrim uspehom dovršil in se potem za bogoslovca dal sprejeti v Lavantinsko škofijo, ki je takrat svoj sedež še na Koroškem imela. Ali ker se ni čutil poklicanega v mešni stan, zapustil je bogoslovje in do l. 1859. služil

kot računarski uradnik v Ljubljani. Omenjeno leto je pa tudi ta posel popustil, si izvolil vojaški stan in kot oficir vstopil v avstrijsko armado. Zadnja leta je kot nadlajtnant pri 47. reg. Hartung prebival v Mariboru in naši kmetje, najbolj župani, se visokega, lepega in krepkega moža z visokim čelom, bistrimi sokolskimi očmi, zdravim gladko obritim licem in košatima brkama pod ponosnim nosom še gotovo spominjajo, ker je vselej obrista spremljal po asentiringah ali novočenjih. Prijatelji nam hvalijo njegovo verno katoliško pa tudi vrlo narodno slovensko sree in varčno štedljivo življenje. Svojo staro mater je znatno podpiral, lepo znamenje hvaležnega srea. Letos meseca maja postal je stotnik in bil predstavljen od domačega regimenta k ogerskemu 32. regimentu, pri katerem služijo sinovi glavnega mesta Budim-pešta. Čeravno bi bil rajši ostal pri domačem regimentu, bil je prestave vendar vesel, ker je vedel, da je tudi 32. reg. poklican iti v Hercegovino nad divjega Turka. Lepo je še od vseh znancev in prijateljev vzel slovo ter odrinil na bojišče v Hercegovino k brigadi gm. Schludererja. Z to brigado se je udeležil slovesnega vhoda, ki ga je slavni general Jovanovič obhajal v Mostar 6. aug. Potem je bil odposlan jegov regiment po stezi iz Mostara v Počitelj in potem še dalje proti jugu čez Dubravo in Kremenac planino v Stolac, mesto v tesni dolini ob vodi Bregavi. V tem mestu, ki ima trden grad, vendar še višje skalne planine na jugu, iz katerih se vanj lahko strelja, je za posadko ostal drugi bataljon 32. reg. in sicer pod majorom pl. Haleckijem. Ta je 11. aug. poizvedel, da se Turki zbirajo v planinskih klancih, višinah in ravninah na jugu od Stolaca proti Ljubinjju. Precej drugi den 12. aug. odpošlje 6. kompanijo krajev ogledovat; ta je prodrla do Jegulje-karaula, ki je bila zapuščena, toda vstašev ni bilo videti razun 19 orožanih dedov, ki so pa takoj v planine zbežali. Kompanija se je zvečer vrnila v Stolac. Drugi den v torek 13. aug. pa je bil naš stotnik Medved odposlan z 8. kompanijo in dobil nalog prodreti za Jeguljo-karaulo do vasi Ravnice. Ob 6. uri zgodaj nastopi nesrečnež svojo zadnjo pot, imel je seboj 126 mož. Kmalu v začetku so po jako strmi stezi plezali iz Stolaca navzgor, potem pa drži cesta naravnost proti jugu kakih 6 kilometrov daleč po koritastem dolu, ki je obdan od visokega skalovja. Na koncu zapira dol visok, zvečinom gol ter okrogel hrib. Med tem ko na desni strani stojé poprečne stene, zavije se steza po globokem klanecu na levo okoli okroglega hriba. Unkraj hriba preneha klanec in ondi se potem razprostira precej širna ravan, kder je nekaj bornih njiv z kuruzo posejanih, večidel pa je z pritličastim hrastovenjem zaraščena, tu pa tam tiči kaka borna hribovska hiša — ves Ravnice. Ko bi naši vojaki, preden so se v klanec spustili, bili na okrogli hrib par vojakov poslali okolice ogledovat, bi jim ti povedali, da je za klanec precej daleč

v ravan kraj steze zid potegnen, za katerim 150 Turkov tiho čepi in jih pričakuje pod poveljništvom divjega Adem-bega Žugovije Šehoviča. Na svojo nesrečo so to opustili in neprevidno šli skoz klanec v strašno smrt. Dve četi (cuga) z stotnikom Medvedom ste že prišle do unkraj zida, ko hipoma zagromijo v nje turške krogelje; 30—40 vojakov padne, Medved, čeravno od 5 krogelj zadet, komandira: „karé“ t. j. naj bi vojaki skup stopili in na vse strani bajonete nastavili; ali do tega ni bilo časa več; kajti Turki so naglo med naše vdrli in jim začeli z handžari glave sekati, vsak se je branil, kakor se je mogel, stotnik Medved je še vedno stal in je z revolverjem vstrelil Adem-bega Žugavijo, da se je Turek takoj iz konja zvrnil grdo kričajè: „jao, pogiboh, osvetite me Turki“. In res, osvetili ga so; kajti ko je Medved sabljo vzdignil, da bi po Turčinu mahnil, zablisne na vratu njegovem kot britva oster handžar drugega Turka in, kakor bi trenil, je glava odrezana in naš junaški stotnik Medved — mrtev! Jednako se je skoro vsem vojakom prvih 2 čet zgodilo; 74 jih je ostalo mrtvih zraven 20 turških mrtvecev. Ostanki kompanije so se po klanecu in potem po dolu pomikali nazaj proti Stolacu, nekaj časa še precej redno, ali naposled, ko so Turki od vseh strani pritisnili in streljali, je ves red prenehal, vsak je bežal, kamor in kakor je mogel, največ jih je storilo mučno smrt, malo všlo v Stolac. Major Halecki je skušal pomagati pa ni opravil nič, preveč je Turka vrelo iz planin; še Stolaca bi se bili ti divjaki polastili, ko bi ne bil došel oberst-lajtnant Pahner z prvim bataljonom 32. reg. v mesto, kder se je junaško branil celih 7 dni zoper Turke, ki so noč in dan iz skalnih višin v mesto in grad streljali, dokler jih ni general Jovanovič 21. aug. zgrabil in strahovito potolkel, kar pa bodemo prihodnjč razlagali.

Smešničar 42. Skopec leži na smrtni postelji, na mizici brli mala svetilnica. Naenkrat se vzdigne mož iz postelje, vpihne in vgasne svetilnico rekoč: škoda za olje, človek zamore tudi v temi umreti.

Razne stvari.

(*Neimenovanemu v „Marburger Zeitung“*), ki se nasaja v „Slov. Gosp.“, odgovorimo le toliko, da nas je njegova pisarija osvedočila, kako se „liberalni volilci“ vendar le že sramujejo svojega bivšega poslanca Brandstetterja!

(*Ljubljanski „Tagblatt“*) misli, da je „Štajerski gospodar“ to, kar „Slovenski Gospodar“ in se veseli, da bo ta list zbog pomanjkanja naročnikov umrl. No „Slov. Gosp.“ še upa prav mnogo let živeti, vsaj umreti mu treba ni, ker ima sedaj 2100 naročnikov, a ne 300, kakor „Tagblatt“ meni, pa tudi ne 1500, kakor „Slov. Narod“ pravi!

(*Mariborskih bogoslovcev*) je letos 21, dva gospoda, ki sta tudi uže bila sprejeta, morala sta kot enoletna prostovoljca v Bosno!

(*Šolske novosti.*) Ormuž dobi 4razredno šolo, na dekliško šolo v Ptujju za nadučitelja pride g. Lešnik, rodom Slovenec iz Voličine št. lenartskega okraja. Šola za ptujsko okolico dobila je novo poslopje in je 4razredna.

(*Nenavadno pobožen mož umrl*) je v Briksenu na Tirolskem, namreč bivši ritmeister Blažević. Mož je do l. 1866. živel malo hvale vredno. Neka pridiga pa ga je tako spremenila, da se je začel ostro pokoriti, postil se je vsaki den, vstajal je o polnoči in molil do 4. ure, potem pa do 7. ure ostajal v cerkvi čč. oo. kapucinov. Malo je potreboval, vse drugo ubogim razdelil. Ljudje so ga imenovali „svetega ritmeistra“. Glas ljudstva je pogosto glas božji!

(*Izžebanje*) 46. štajerskih obligacij gruntne rešitve bo 31. okt. v Gradu.

(*Največo našo vojno ladijo*) Tegethof so 15. okt. v Trstu srečno spustili na morje.

(*Ustrelil*) se je vitez plem. Preu, bivši vojni mornarski kapitan in posestnik v Langenthalu pri Mariboru.

(*Fantje ponočnjaki ubili*) so mladenca Jožefa Mlakarja iz Slatine v ptujskem okraju.

(*Ubitega človeka*) so našli pri Podvincih blizu Ptujja, pravijo da je to bil Matevž Petek iz ljutomerskega okraja.

(*Požar*) je dne 9. t. m. uničil poslopje Mat. Farkaša v Radoslavcih. Nesrečnik ni bil zavarovan.

(*Paul Ramšek v Hotinjvesi*) je bil v nevarnosti zavolj dolžne dače rubljen biti; denarjev ni mogel nikder dobiti, ves obupan si prereže žile na rokah; toda domači so to zapazili in mu kri ustavili; drugi den se je nesrečnež obesil, 28 let star, še le od zadnjega pusta oženjen.

(*Veliko povodenj*) je zopet Savinja napravila pa tudi Pesnica je izstopila in štajerskim poslancom dokazuje potrebo reguliranje.

(*V slov.-graškem okraju*) so zadnje plohe škode včinile, ki se ceni na 19.000 fl.

(*Čistega dobička*) ima dežela v Slatini 53.850 fl. v Doberni 14.700 fl. in v Tobelbadu 10 fl.

(*Spremembe v Lavantinski škofiji.*) Č. g. Peter Gostenčnik je imenovan za župnika v Ročici. — Ozmec Fr. pride za namestnika k Materi božji pri Wurmbergu. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: A. Pernat v Brežice; J. Čagran k sv. Martinu pri Wurmbergu; J. Hernah k sv. Marku pri Ptujju; novoposvečeni J. Kotnik v Kalobje. — Umrli je č. O. M. Jurhman, minorit, župnik v št. Vidu pri Ptujju, star 49 let.

(*Dražbe III.*) 19. okt. Janez Šenk v Mariboru 7209 fl. 23. okt. Janez Benedikter v Mariboru 32.770 fl. Jož. Fric v Slov. Bistrici. 25. okt. Marija Damiš v Ročici 3506 fl. Martin Petek v Koreni 375 fl. Karl Veicel pri sv. Magdaleni 1620 fl. Štefan Stern v Račah 2928 fl.